

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Тривалість викладання	II семестр 2022/2023 н.р.
Заняття:	6-й семестр
лекції:	за розкладом
практичні заняття:	за розкладом
Мова викладання	українська

**Сторінка курсу в СДО НТУ
«ДП»:**

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4102>

Кафедра, що викладає

Прикладної економіки, підприємництва та
публічного управління

Консультації:

за окремим розкладом, погодженим зі
здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації

електронна пошта

Інформація про викладачів:

Прокопенко Василь Іванович

професор, докт.техн.наук,

Персональна сторінка

[https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-
kafedru/vikladachi/prokopenko/prokopenko.php](https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/prokopenko/prokopenko.php)

E-mail: prokopenko.v.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Важливою умовою успішної діяльності організації (установи, підприємства, об'єднання) є розвиток й ідентифікація сучасного виробництва на базі технологічних інновацій, впроваджуваних у виробництво. Сьогодні індустрія має потребу в науці, технологічних інноваціях, освіті. Тільки радикальні заходи, спрямовані на впровадження сучасних виробничих процесів, здатних випускати конкурентоспроможні товари, дозволять економіці України вийти з затяжної кризи, а підприємствам збалансовано працювати у ринковій економіці.

Управління технологічними інноваціями здійснюється паралельно з управлінням традиційним виробництвом. Але методи управління інноваціями відрізняються від методів управління традиційним виробництвом, оскільки інноваційні процеси спрямовані на створення нових продуктів та якісне оновлення виробничих сил.

На сучасному етапі зростає проблема трансферу результатів науково-дослідних й конструкторських робіт. Вона визначається тим, що державні лабораторії, галузеві науково-дослідні інститути й університети всього світу непокоїть прикладне технологічне використання результатів своїх досліджень.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками організації та управління інноваціями, впровадження трансферу технологій в ринкову економіку країни, прогнозування, планування і забезпечення інноваційних проектів.

Завдання курсу:

- систематизувати та розвинути знання з питань організації, планування НДДКР, трансферу технологій, швидкої комерціалізації науково-технічної продукції;
- опанувати інструментарій прийняття продуманих стратегічних рішень у функцію підприємства, здійснювану креативними менеджерами;
- набуті компетентностей в сфері підготовки та прийняття рішень стосовно доцільності впровадження інноваційних рішень.

3. Результати навчання:

- визначати та аналізувати управління процесом комерціалізації інтелектуальних відносин за трансфером технологій
- обґрунтовувати заходи з формування “портфеля” інтелектуальної власності підприємства;
- аналізувати та оцінювати ринковий й комерційний потенціал науково-технічних розробок, обґрунтовувати підходи та методи оцінки вартості об’єктів інтелектуальної власності;
- обґрунтовувати заходи планування комерціалізації, вибору механізму технологічного трансферу, розробляти стратегічні плани придбання та реалізації технології;
- управляти впровадженням експериментальних площадок трансферу інноваційних технологій;
- обґрунтовувати заходи щодо ліцензування як форми комерціалізації прав інтелектуальної власності.

4. Структура курсу

Лекції

1.	Управління процесом комерціалізації інтелектуальних відносин та трансфером технологій Сутність трансферу. Форми та основні етапи трансферу. Управління трансфером технологій.
2.	Формування “портфеля” інтелектуальної власності Сутність аудиту. Формування “портфеля” власності. Ідентифікація об’єкту трансферу. Прогнозування розвитку технологій.
3.	Оцінка потенціалу науково-технічних розробок Ринковий та комерційний потенціал. Підходи та методи оцінки об’єктів. Специфіка розрахунку вартості портфеля.
4.	Планування комерціалізації, отримання технології Механізм технологічного трансферу. Стратегії реалізації, придбання технології. Консалтинг у пошуку покупця (продавця) технології. Інтелектуальна та технологічна рента

5.	Експериментальні площадки трансферу технологій Технополіси. Технопарки. Бізнес-інкубатори. Форми та методи організації обміну технологіями.
6.	Ліцензування як форма комерціалізації прав інтелектуальної власності Структура, зміст і специфіка ліцензійних договорів. Передліцензійні договори. Реалізація ноу-хау. Визначення ціни ліцензії.
Практичні заняття	
1	Визначення та аналіз трансферу технологій: види трансферу, причини впровадження, динаміка розвитку, об'єкти трансферу, характер впливу трансферу.
2	Ознайомлення з документами заявки на видачу авторського свідоцтва на винахід (корисну модель): нормативне забезпечення, компетентнісний підхід, винахідницькі продукти, оформлення документів.
3	Навчання щодо складання опису об'єкту в заявці на винахід: підрозділи опису, їх зміст, Вимоги до змісту. Ознайомлення з прикладами. Визначення особливостей об'єктів винаходу.
4	Визначення критеріїв оцінки ефективності впровадження науково-технічних розробок. Аналіз та порівняння критеріїв. Обґрунтування можливостей практичного застосування інновацій на підприємствах.
5	Аналіз та управління впровадженням експериментальних площадок трансферу технологій. Прояви опору, причини опору, план впровадження продуктів НТР.
6.	Розрахунок на прикладі вартості ліцензійного погодження: документи, їх зміст, вихідна інформація, особливості оформлення.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Обов'язкова наявність у студентів на заняттях смартфона (планшет або ноутбук) з можливістю доступу до Інтернет через Wi-Fi або послугу оператора мобільного зв'язку.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365. Додатки MS TEAMS та MOODLE інсталювані на смартфон та/або ноутбук.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Завдання практичних занять приймаються за контрольними запитаннями до кожної теми.

Індивідуальні завдання та контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені Національною рамкою кваліфікації (НРК) для бакалаврського рівня вищої освіти.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи:

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

<i>Рівень, рейтингова шкала</i>	<i>Теоретична підготовка</i>	<i>Практичні уміння і навички</i>
Високий, 90–100, відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 82-89; 74-81; дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 64-73, 60-63 задовільно, посередньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки	Студент може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати

	(засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання.
Низький, 0-59, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Студент знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України: Офіційне видання. – К.: Право, 1996.
2. Господарський кодекс України: Офіційне видання “Кодекси України”. – К.: Форум, № 1 / 2004.
3. Закон України “Про авторське право і суміжні права” (Відомості Верховної Ради України, № 13 / 2004).
4. Закон України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” (Відомості Верховної Ради України, № 30 / 2003).
5. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал / [Пер. с англ.] – под ред. Л.Н. Ковалик. – СПб.: Питер, 2006. – 288 с.
6. Дроб'язко В.С., Право інтелектуальної власності: [навч. посіб.] / [В.С. Дроб'язко, Р.В. Дроб'язко]. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 512 с.
7. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності в Україні: [навч. посіб.] / В.О. Жаров. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2008. – 88 с.
8. Менеджмент та маркетинг інновацій: [монограф.] / За ред. С.М. Уляшенка. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2008. – 616 с.
9. Методичний посібник для проведення лекційних занять з дисципліни “Трансфер технологій” (для студентів-магістрів денної форми навчання напряму “Менеджмент” спеціалізації “Управління інноваційною діяльністю”) / Укл.: Нагорняк Г.С. – Тернопіль: ТНТУ, 2017. – 276 с.
10. Шевченко І.Б. Управління змінами: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / І.Б.Шевченко – [електронний ресурс] - Київ: НТУУ «КПІ» Політехніка, 2015. – 231с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1603_65256919.pdf
11. Професійне навчання. НАДС URL: <https://nads.gov.ua/diyalnist/profesijne-navchannya>
12. Бенчмаркінг доброго врядування: практичний посібник / За заг. ред. А. Гука. – К.: ТОВ “Видавництво “Юстон”, 2018. – 60 с. URL: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/Book_BenchmarkingDV-2_148x210_web.pdf

Допоміжна

1. Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права: [навч. посіб.] / С.В.

Бондаренко. – К.: Ін-т. інт. власн. і права, 2009. – 260 с.

2. Бутнік – Сіверський О. Б. Економіка інтелектуальної власності / О. Б. Бутнік-Сіверський. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2004. – 296 с.

3. Демченко Т.С. Охорона товарних знаків (порівняльн-правовий аналіз): [моногр.] / Т.С. Демченко. – Ін-т. держави і права ім. М. В. Корецького НАН України, 2008. – 184 с.

4. Жаров В. О. Захист права інтелектуальної власності в Україні: [навч. посіб.] / В.О. Жаров. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2005. – 88 с.

5. Кожарская И.Ю. Патентное право / И.Ю. Кожарская, Б.Г. Прахов. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2009. – 140 с.

6. Крайнев П. П. Інтелектуальна економіка: управління промисловою власністю: [моногр.] / П.П. Крайнев. – К.: Видавничий Дім “ІнЮре”, 2007. – 448 с.

7. Крайнев П.П. Патентування винаходів в Україні: [монограф.] / Крайнев П.П., Роботягова Л.І., Дятлик І.І. – К.: Видавничий Дім “ІнЮре”, 2009. – 340 с.

8. Мендрул А.Г. Оценка стоимости нематериальных активов / А.Г. Мендрул, В.С. Карцев. – К.: ООО “Полиграф-Информ”, 2008. – 264 с.

9. Цибульов П. М. Популярно про інтелектуальну власність / П.М. Цибульов, В.П. Чеботарьов. – К.: ТОВ “Альфа – ПІК”, 2010. – 56 с.

10. Тофило А.В. Экспертиза объектов интеллектуальной собственности: заявки на изобретения и полезные модели / А.В. Тофило. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2007. – 176 с.

11. World economic forum global future council on agile governance. Get personalized Agile Governance Tool suggestions to solve your governance issues. URL: <https://widgets.weforum.org/agilegovnavigator/>

12. Global Future Council on Agile Governance. URL: <https://www.weforum.org/communities/gfc-on-agile-governance>

13. Agile Governance: Reimagining Policy-making in the Fourth Industrial Revolution. URL: <https://www.weforum.org/whitepapers/agile-governance-reimagining-policy-making-in-the-fourth-industrial-revolution>

14. Why agile governance should be human-centred governance/ URL: <https://www.weforum.org/agenda/2020/09/technology-data-security-agile-governance/>